

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Incluziunea socială în Uniunea Europeană

Ovidiu Haidu, Expert în incluziune socială

Conferință regională, *Promovarea dialogului în
domeniul incluziunii sociale*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect finanțat prin Phare

Proiectul Phare 2006 "Asistență tehnică pentru promovarea
campaniei naționale de conștientizare în domeniul incluziunii sociale"

Ministerul Muncii,
Familiei și
Protecției Sociale

Prezentare

- ❑ **Conceptul de “incluziune socială”**
- ❑ **Metoda deschisă de coordonare**
- ❑ **Politicile sociale ale UE la mijlocul lui 2009**

“Incluziunea socială”

- Nu există o definiție comun acceptată la nivelul UE
- Se fac adeseori referiri la “excluziunea socială”
- Definițiile variază
 - Relaționare cu sărăcia
 - Participare și/sau integrare socială insuficientă sau neadecvată
 -

Caracteristicile “excluziunii sociale”

- ❑ Excluziunea este legată de normele societății/ contextul social existente la un **moment dat**
 - ❑ Diferențe între țări
 - ❑ Schimbări ale normelor în fiecare țară
- ❑ Excluziunea reprezintă consecința deciziilor/ acțiunilor altor persoane / organizații / instituții
- ❑ Excluziunea implică **perspective de viitor limitate** pentru indivizii/grupurile afectate

Caracteristicile “excluziunii sociale”

- Indivizii/grupurile suferă diferite niveluri de dezavantajare care, la rândul ei, conduce la o vulnerabilitate crescută și se încheie printr-o serie de dezavantaje multiple, persistente și interconectate
- = proces dinamic, complex și multidimensional care implică **reduzul sau lipsa unor resurse, drepturi, bunuri și servicii și incapacitatea de a participa** la relațiile și activitățile la care majoritatea persoanelor din societate are acces

Dimensiunile “excluziunii sociale”

- Excluderea de la resurse adecvate de trai (sărăcia)
- Excluderea de pe piața muncii
- Excluderea de la servicii (ex. transport, locuire etc.)
- Excluderea din relațiile sociale

= multidimensional

“Incluziunea activă”

- ❑ Concept introdus în 2006 prin diferite Comunicări ale Comisia Europeană (CE)
- ❑ 2008 – Recomandare a CE privind incluziunea activă

Recomandarea Comisiei din 2008 privind “Incluziunea activă”

- ❑ Obiectiv: să ghideze statele membre în privința strategiilor de combatere a sărăciei
- ❑ Politicile de incluziune activă ale statelor membre ar trebui să vizeze:
 - ❑ Integrarea pe o piață a muncii sustenabilă și de calitate a persoanelor care pot lucra
 - ❑ Asigurarea de resurse suficiente pentru un trai demn pentru cei care nu pot munci

Recomandarea Comisiei din 2008 privind “Incluziunea activă”

- Recomandări către statele membre pentru a concepe și implementa o strategie integrată și comprehensivă pentru incluziunea activă a persoanelor excluse de la piața muncii, bazată pe:
 - Sprijin pentru un venit adecvat
 - Piețe ale muncii inclusive
 - Acces la servicii de calitate

Recomandarea Comisiei din 2008 privind “Incluziunea activă”

- Politicile de incluziune activă necesită:
 - O combinație de măsuri politice pe cele trei planuri
 - Coordonare între agențiile care elaborează politici de incluziune
 - Coordonare la nivel local, regional, național, european
 - Implicarea societății civile

Recomandarea Comisiei din 2008 privind “Incluziunea activă”

- ❑ Folosirea fondurilor structurale (FSE) pentru a susține politicile de incluziune activă
- ❑ Luarea de măsuri pentru a informa toți cetățenii – inclusiv pe cei mai puțin privilegiați – despre sprijinul și drepturile disponibile
- ❑ Îmbunătățirea indicatorilor și a sistemelor de informare
- ❑ Monitorizarea și evaluarea politicilor de incluziune activă sub MDC în cooperare cu Comitetul de protecție socială și Comitetul de ocupare a forței de muncă și cu sprijin din partea programului PROGRESS

Prezentare

- ❑ Conceptul de “incluziune socială”
- ❑ **Metoda deschisă de coordonare (MDC)**
- ❑ Politicile sociale ale UE la mijlocul lui 2009

MDC: argumentare

- UE dispune de competențe limitate privind ocuparea și domeniul social
- Statele membre se confruntă cu provocări similare privind reforma în domeniile: economic, ocupare și social
 - Globalizarea
 - Noi tehnologii informatice și de comunicare
 - Schimbări demografice (îmbătrânirea populației)
- Instrument de sprijin pentru eforturile de reformă ale statelor membre
 - Coordonare politică fără constrângeri legale
 - Proces voluntar de autoevaluare
 - Schimb de experiență
 - Metodă flexibilă și descentralizată

Ce este MDC?

- ❑ **Metodă** UE de coordonare a dezvoltării politicilor în statele membre în domeniile care sunt supuse principiului subsidiarității;
- ❑ Creată în 1997 în cadrul Strategiei Europene pentru Ocupare (EES); în prezent extinsă și la alte domenii (educație și formare, incluziune și protecție socială, etc.);
- ❑ **'MDC în domeniul social'** combină 3 MDC anterioare: **incluziunea socială, pensiile și sănătatea/îngrijirea de lungă durată**

Perfecționarea MDC (2008)

- Îmbunătățirea vizibilității
- O mai mare interacțiune cu celelalte politici

Raționalizarea Procesului MDC "social" (2006)

Incluziune socială + Pensii + Sănătate/ îngrijire pe termen lung

- Ierarhizarea obiectivelor
- Interacțiune pozitivă cu strategia de la Lisabona revizuită
- Proceduri de raportare simplificate

Strategia de la Lisabona pentru creștere și ocupare (2000)

Incluziunea socială și sistemele moderne de protecție socială ca elemente cheie pentru atingerea obiectivelor strategiei

Strategia Europeană de Ocupare (1997)

Ciclul MDC în domeniul social

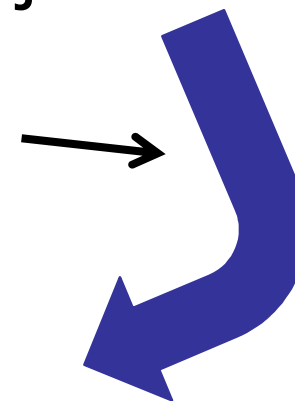
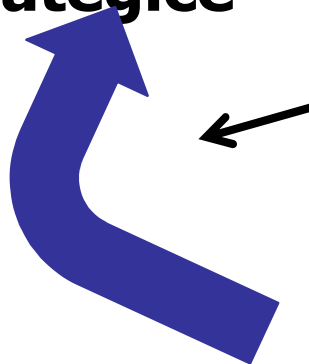

**Obiective
comune și
priorități
strategice**

**Rapoarte
strategice
naționale**

**Indicatori agreeți de comun
acord**

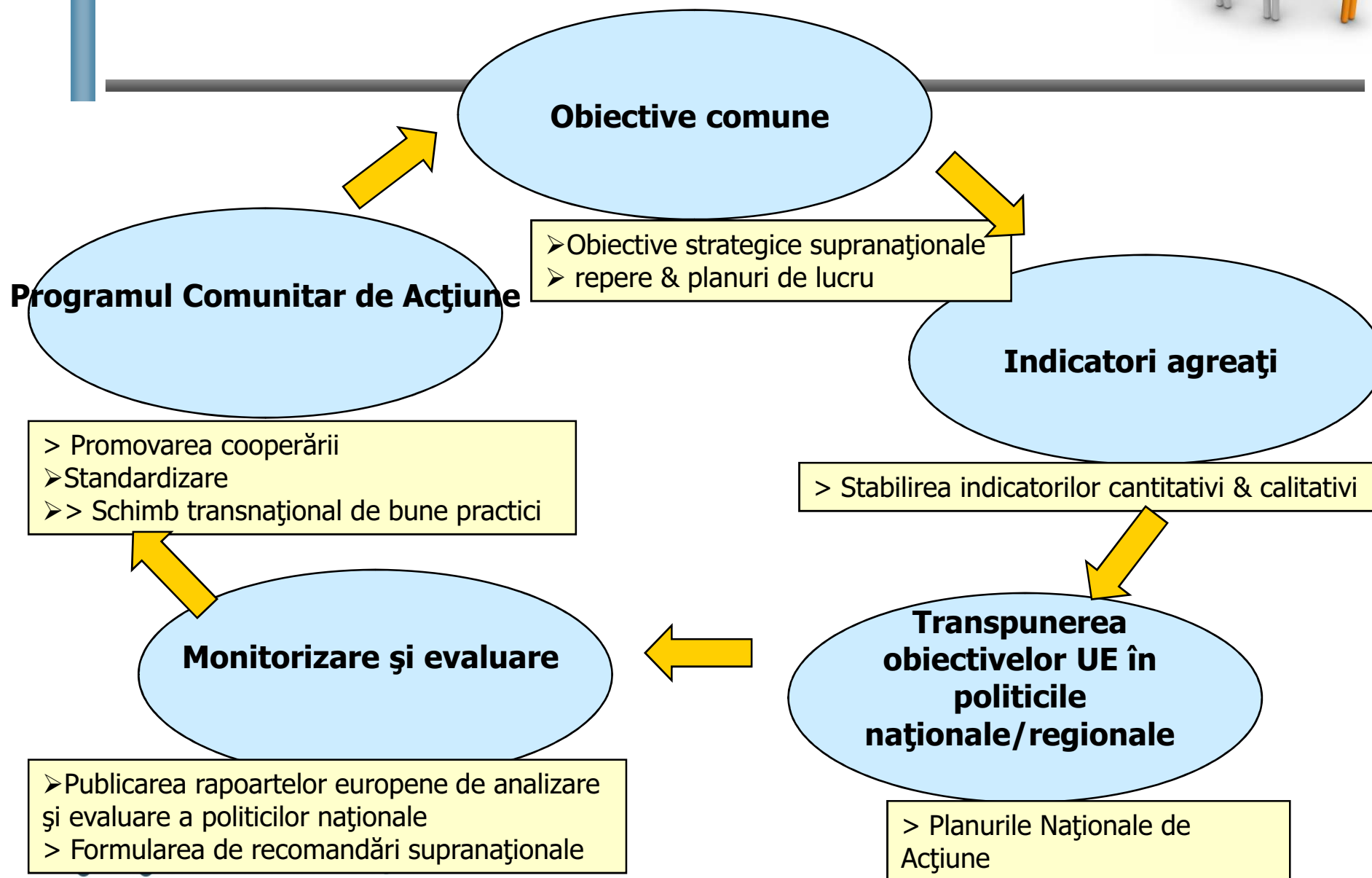

**Raport comun privind
protecția socială și
incluziunea socială**

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Metoda deschisă de coordonare

Efectele MDC

□ **Agrearea obiectivelor comune conduce la ...**

...asumare politică

...legitimitate politică pentru reforme

□ **MDC dezvoltă ...**

...o abordare de parteneriat: parteneriate între statele membre și cu toate părțile implicate

...o abordare preventivă, evitându-se greșelile costisitoare

...transparența politicilor

→ MDC acționează ca un **catalizator pentru dezvoltarea politicilor** la nivel local, național și european

Obiectivele MDC pentru protecție socială și incluziune socială ciclul 2008-2010

OBIECTIVE GENERALE COMUNE

- Egalitate și coeziune socială
- Interacțiune între strategia de la Lisabona și strategia de dezvoltare sustenabilă
- Bună guvernare, transparență, implicarea partenerilor

Eradicarea sărăciei și excluziunii sociale

Pensii adecvate și sustenabile

Servicii de asistență medicală pe termen lung accesibile, de înaltă calitate și sustenabile

Accesul tuturor la resurse, servicii și nediscriminare

Incluziune socială activă

Coordonarea politicilor
Implicarea partenerilor

Nivel adecvat

Sustenabilitate financiară

Transparență

Acces universal

Calitate

Utilizarea rațională a resurselor

mai bine ca echipă

MDC socială: ciclul 2008-2010

- Statele membre au produs în toamna lui 2008 **Rapoartele Strategice Naționale** privind protecția socială și incluziunea socială
- **Raportul Comun** a fost adoptat de Consiliu în martie 2009

Prezentare

- Conceptul de “incluziune socială”
- Metoda deschisă de coordonare (MDC)
- **Politicile sociale ale UE la mijlocul lui 2009**

2009 ... 2010

2010 : Sfârșitul unui ciclu

**Societatea funcționează
mai bine ca echipă**

2009 ... 2010

- ❑ Strategia de la Lisabona (2000-2010) : UE > cea mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă cu locuri de muncă mai multe și mai bune și cu o mai mare coeziune socială
- ❑ Strategia europeană pentru ocupare (până în 2010)
 - ❑ 70 % - rata de ocupare
 - ❑ 60 % - rata de ocupare în rândul femeilor
 - ❑ 50 % - rata de angajare a persoanelor cu vârsta de peste 55 ani
- ❑ Țintele Barcelona privind facilitățile de îngrijire a copiilor pentru (2010)
 - ❑ 90 % din copiii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta școlară
 - ❑ 33 % din copiii sub 3 ani

2009 ... 2010

- Agenda socială revizuită (iulie 2008) până în 2010
 - Stabilește principalele inițiative și acțiuni politice pentru o gamă largă de domenii (ocupare, servicii sociale, educație, sănătate, nediscriminare etc.)
 - 3 piloni
 - Crearea de **oportunități**
 - Asigurarea **accesului**
 - Demonstrarea **solidarității**
 - 7 arii prioritare (combaterea excluziunii sociale)
 - 21 de documente strategice (fără caracter obligatoriu)
 - 3 propuneri de directive
 - 6 comunicări

2009 ... 2010

- MDC social 2008-2010
- 2010 Anul European al combaterii sărăciei și excluziunii sociale

2009 ... 2010

**2010: Începutul unui nou ciclu, post
Lisabona?**

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

2009 ... 2010

- ❑ Comisie și Parlament European înnoite
- ❑ Impact al crizei financiare și economice asupra ratei de ocupare și domeniilor sociale (Plan de Redresare Economică)
- ❑ Pregătiri pentru strategia post Lisabona (2010 - 2015), incluzând o nouă strategie de ocupare (EES), o nouă “agendă socială” și un nou ciclu pentru MDC-uri
- ❑ Adoptarea tratatului

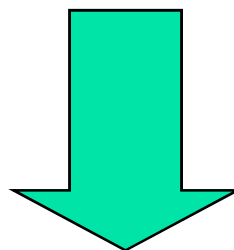

MDC socială: ciclul 2008-2010

- ❑ Obiective comune pentru cele 3 planuri:
 - ❑ Eradicarea **sărăciei și excluziunii sociale**
 - ❑ Accesul tuturor la resurse, drepturi și servicii, prevenind excluziunea și luptând împotriva discriminării care duce la excluziune
 - ❑ Incluziune activă pentru toată lumea
 - ❑ Politici de incluziune bine coordonate implicând toate nivelurile guvernamentale și ale societății civile și integrarea acestora în toate politicile publice
 - ❑ **Pensii** adecvate și sustenabile
 - ❑ **Servicii de sănătate și îngrijire** pe termen lung de înaltă calitate, sustenabile și accesibile

INCLUZIUNEA SOCIALA IN ROMANIA

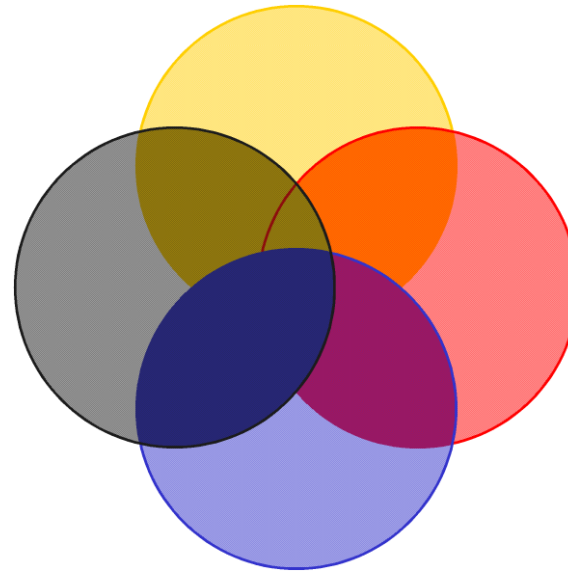

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Incluziune - DEX

- Proprietate care constă în faptul că orice element al unei mulțimi date aparține și altei mulțimi

Incluziune socială

„Procesul de incluziune socială reprezintă setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale”

(Legea nr. 47/ 2006 privind sistemul național de asistență socială)

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Grupuri vulnerabile

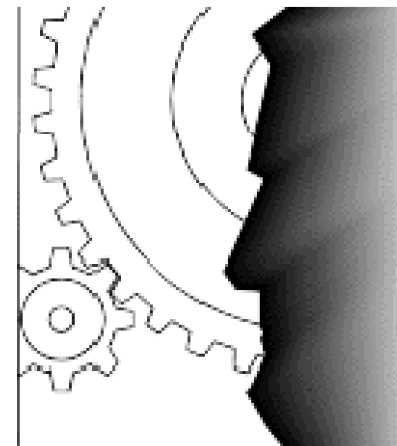

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Caracter multidisciplinar

- protecție socială
- ocuparea forței de muncă
- locuire
- educație
- sănătate
- informare
- comunicare
- securitate
- justiție
- cultură

Democratie

- Grad maxim de participare din partea tuturor partilor interesate
- Includerea comunitatii mai largi
- Deschiderea si transparenta procesului
- Hotararea de a asigura egalitatea
- Procese de luarea a deciziilor cu caracter de includere care sa duca la dezvoltarea unor pareri comune si la crearea consensului

Munca în echipă

□ Echipă eficientă....

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Munca în echipă

- Ne este tuturor clară natura exactă a sarcinii?
- Suntem de acord în ceea ce privește sensul celor date?
- Facem toți același presupuneri?
- Avem destule informații la dispoziție?
- Termenul este rezonabil?
- Avem la dispoziție toate resursele necesare?

Munca în echipă

- **Lipsa de claritate a obiectivelor și responsabilităților**
- **Definirea neclară a problemelor**
- **Lipsa de cooperare**
- **Procesele consultative defectuoase**
- **Informația nepotrivită**
- **Planificarea defectuoasă a timpului**
- **Procedurile neadecvate de luare a deciziilor**
- **Dominarea**
- **Comportamentul opresiv**
- **Lipsa de încredere**
- **Teama de implicare**
- **Lipsa finalizării**

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Comunicare

□ Trebuie să vorbim despre incluziune

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Participare

- Reprezentare
- Consultare
- Decizie

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Accesibilitate

- Facilitare
- Egalitate de șanse
- Mediu accesibil
- Combaterea discriminării

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Cooperare interinstituțională

- Eficiență
- Parteneriat

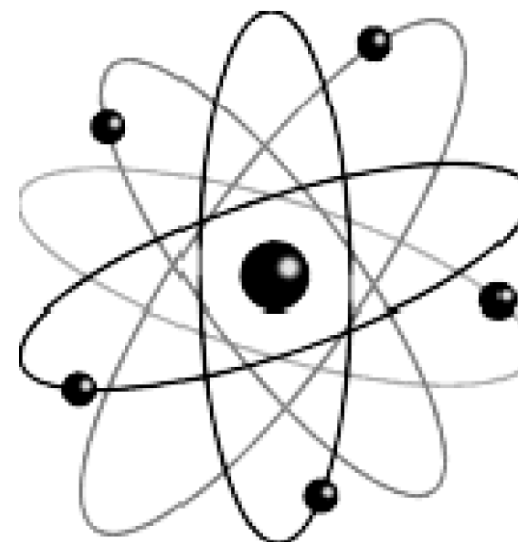

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Roluri

- Asumare
- Recunoaștere

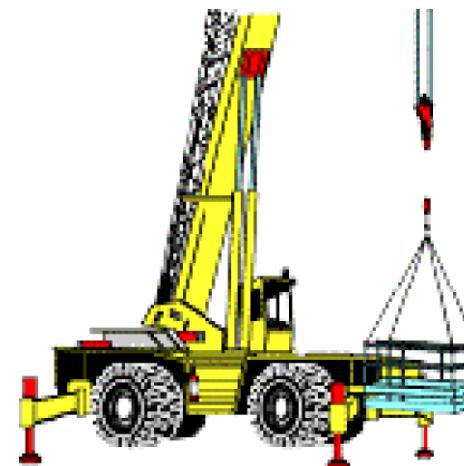

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Accesul la servicii

□ Începem cu dezvoltarea serviciilor....

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

Finanțare

- Cine?
- Unde?
- Cum?

Societatea funcționează
mai bine ca echipă

MULȚUMIM

Pentru o societate mai bună

Societatea funcționează
mai bine ca echipă